

نیاز سرمایی در ختان پسته

دکتر حسین حکم آبادی - عضو هیأت علمی پژوهشکده پسته کشور
مهندس مسعود حقیقت - مدیر کل توسعه هواشناسی کاربردی

تأخیر در گلدهی و برگدهی، تشکیل میوه کم حتی در سال پر محصول، تولید گل به صورت جانبی و انتهای بر روی شاخه های فصل جاری و در نهایت کاهش عملکرد خواهیم بود. بر اساس مطالعات انجام شده جهت شکستن رکود زمستانه و رفع کمبود ساعات سرمایی مورد نیاز درختان پسته، معمولاً استفاده از محلول روغن ولک به مقدار ۳۰ لیتر در هزار لیتر آب، ۴ هفته قبل از فعال شدن گیاه (۱۵ بهمن تا ۳۰ بهمن) توصیه می شود.

در ادامه میزان تأمین نیاز سرمایی مناطق پسته خیز بر اساس مدل ۰ تا ۷ درجه سانتیگراد از ۱۵ آبان ماه تا ۲۴ دی ماه ۱۳۹۵ در جداول ذکر شده است تا باغداران با توجه به تجربیات خود، نظر کارشناسان و داده های موجود تصمیم گیری نمایند.

خود به یک دوره سرما نیاز دارند تا بعد از آن با مهیا شدن شرایط مناسب جهت رشد، شکوفایی طبیعی جوانه ها اتفاق افتد. بین ارقام تجاری ایران، رقم کله قوچی که کمترین میزان ساعات سرمایی را نیاز دارد، باید حدود ۶۰۰ ساعت دمای بین صفر تا ۷ درجه سانتیگراد را تجربه کند. در حالی که رقم اکبری بیشترین ساعات سرمایی (حدود ۱۲۰۰ ساعت) را احتیاج دارد و ارقام احمد آقایی و فندقی نیازمند ساعات سرمایی بین دو عدد مذکور هستند.

در صورتی که این نیاز در درختان پسته تأمین نشود، شاهد اثرات نامطلوبی همچون کاهش رشد میانگرمه ها، کاهش تعداد برگچه و سطح برگ، کاهش وزن تر و خشک برگ، افزایش درصد برگ های غیرطبیعی، کاهش تولید گرده، ریزش زیاد جوانه ها،

برخی می گویند هوا پس است! و عموم مردم اذعان دارند که هوا گرم شده و اقلیم ها دستخوش تغییر شده اند. یکی از آثار این گرم شدن، اثر منفی اش بر کشاورزی و تولید غذا است. در این بین درختان پسته که نیازمند زمستان های سرد هستند، گویا این گرما خوشایندشان نیست و چه بسا نتوانند آنطور که شایسته است، محصول دهند.

ناگفته نماند این روزها اساتید فن دست به کار شده اند و تلاش دارند طبق داده های هواشناسی، توصیه های کارشناسی ارائه دهند. دکتر حسین حکم آبادی از ایستگاه تحقیقات پسته دامغان با همکاری مهندس مسعود حقیقت، در این خصوص مطالبی تحریر نموده است که در ادامه می خوانید.

درختان پسته در چرخه رشد سالیانه

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
خراسان جنوبی	بیرجند	۴۹۴
	طبس	۳۲۲
	فردوس	۵۳۴
	قائن	۵۲۶
	نهبندان	۴۹۴

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
تهران	تهران	۷۶۱
	کرج	۸۱۴
	هشتگرد	۸۲۶
قم	قم	۷۰۶
	سلفچگان	۷۶۵
مرکزی	ساوه	۶۵۵
	قزوین	۷۶۹
قزوین	بوئین زهرا	۷۱۶
	کاشان	۷۳۷

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
خراسان رضوی	مشهد	۶۶۲
	فیض آباد	۴۲۰
	گناباد	۵۹۵
	سبزوار	۶۱۵
	سرخس	۵۹۸
	فریمان	۵۹۳
	قوچان	۵۸۳
	کاشمر	۵۵۴
	نیشابور	۵۶۰
	تربت جام	۶۳۲
	تربت حیدریه	۵۸۷

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
کرمان	کرمان	۴۹۰
	رفسنجان	۳۴۴
	سیرجان	۴۶۶
	شهر بابک	۵۵۷
	بافت	۵۳۴

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
سمنان	سمنان	۷۱۶
	شاهرود	۸۰۶
	گرمسار	۷۴۰
	بیارجمند	۶۹۲
	دامغان	۷۶۹

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
خراسان شمالی	اسفراین	۷۱۳
	بجنورد	۷۱۷
	جاجرم	۷۸۱

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
یزد	یزد	۴۸۱
	ابر کوه	۴۱۷
	بهباد	۴۹۲
	مروست	۴۴۸
	بافق	۴۲۳
	میبد	۴۷۳
	مهریز	۴۵۸
	عقدا	۵۰۰

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
آذربایجان شرقی	جلفا	۴۴۰
	میانه	۴۸۰
زنجان	زنجان	۶۶۱

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
سیستان و بلوچستان	زابل	۴۱۴
	زاهدان	۴۵۵
	خاش	۳۴۵

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
استان فارس	شیراز	۳۳۳
	فسا	۳۲۳
	آبادیه	۵۶۲
	سروستان	۳۹۶

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
گلستان	گرگان	۵۳۴
	مراوه تپه	۵۵۹
همدان	ملایر	۷۶۵
خرم آباد	بروجرد	۶۹۹
کرمانشاه	کرمانشاه	۶۷۶
چهار محال بختیاری	لردگان	۶۱۱

استان	شهرستان	نیاز سرمایی تأمین شده
اصفهان	اصفهان	۶۱۳
	نائین	۵۶۴
	خور و بیابانک	۵۱۴
	شهرضا	۵۹۳